

NOTES PER A DESPRES DE LES MUNICIPALS EL 2007

Li preguntava a una companya com era possible que tant en Madrid com en València, que havien estat capitals de la república, foren les ciutats on més aclaparadorament ha guanyat la dreta (l'hereva dels qui acabaren amb aquella). I buscàvem raons.

Potser que com deia "el conde - duque Olivares", els valencians som molt molls i tan ens fa uns que altres (ara què està, ¿la república?, nosaltres els més republicans, que ara toca el PP, nosaltres els més populars d'Espanya, i què?).

Potser perquè han controlat els mitjans de comunicació, especialment, la televisió pública (telemadrid i Canal 9, respectivament).

Potser perquè ha hagut molta abstenció.

Potser deia ella, foren els territoris tant Madrid com València, que més patiren la repressió franquista, i moltes d'aquelles persones ja no hi són per a votar, bé perquè les famílies s'exiliaren a altres territoris i referen la seua vida, bé perquè foren morts i desintegraren física i moralment les famílies.

Era una resposta des del dolor, d'eixe dolor plenament compartit: he tingut la sensació de trobar-me davant la derrota en la que he cregut perdre més.

A mi no m'ha dolgut els vots que no s'han emès, sinó tots els vots que s'han emès proclamant-los.

I no em serveix que siguen els mitjans de comunicació de masses qui hagen estat els responsables d'aquesta voluntat de vot. I no em serveix que om pense que controlant els mitjans de comunicació es té controlada "la massa". Perquè si l'únic destí de la massa es estar controlada pels "mas-mèdia", a mi sincerament, em dona exactament igual qui faça eixe control. Si la gent no necessita cercar la informació entre la gent del seu barri, de la seua comunitat, xafant el carrer, passejant els pobles i el territori, xafant-los, per estimar-los (no s'estima el que no es coneix, i no es defensa ni lluita pel que no s'estima). Si no som capaços de crear eixa necessitat, no hi cap altra política que no siga de dretes, perquè és l'única política que no necessita a la gent per governar. I per contra, no es pot fer política d'esquerres sense la participació en l'acció de la ciutadania.

Què poden esperar les urnes dels vots emesos per persones que volen viure en pau (entenent "per viure en pau" no saber-se'n de res; que siga com siga sempre hi haurà algú que porte açò endavant). Ens hem acomodats en una democràcia de gestió, no de participació.

Què poden esperar les urnes dels vots emesos per persones que es troben en un territori privilegiat, ho diuen per la tele i ho veiem per la tele: mentre hi ha països en guerra, mentre hi ha molta gent que passa gana i mor de fam, mentre hi ha onades d'immigrants, nosaltres tenim una ciutat esplendorosa, amb Americans Cap, Palaus de Música i Òpera, camps de golf... i encara que tenim una hipoteca de per vida, tenim vivenda (la dels pares o la nostra), i la gent ens enveja, també ho diuen a la tele.

Què poden esperar les urnes si la perspectiva de mira que impera en l' univers globalitzat, no és altra que la immediata que ens pot donar la nostra renda domèstica. Si vivim en un món on s'exalça el triomf personal, si els verbs es conjuguen en primera persona, en **jo** i en tot cas en **nosaltres**. Per tant, queden legitimitzades opinions com ara "si ens va millor que a la resta de pobres, per què canviar la gestió, si "tots els polítics són iguals", si en la política, ja se sap, sempre hi haurà corrupció, perquè si jo poguera també ho faria, o què penses que no ho fan tots, el que importa és aconseguir una bona renda econòmica quan més prompte millor..."

I sí, arribat a aquest punt, sí que tire en falta a aquella gent que perdérem a la república, i no pels seus vots, sinó perquè no pogueren participar i deixar el seu legat cultural. Perquè la república va apostar per una democratització de la cultura, que arribava als pobles, en forma de teatre, poesia, música, missions pedagògiques..., amb l'objectiu de cercar **una cultura democràtica**, una cultura que sols es construeix amb la participació activa de la comunitat (s'impulsava la formació de grups de teatre, de poesia, de debats, i d'aprenentatges; qui arribava a poder assolir estudis, es comprometia i dedicava part del seu temps a ajudar a altres persones del seu poble a estudiar, com ho havien fet amb ella). On el veïnat tenia cos social. On predominaven els verbs en tercera persona, on l'altre era important en la teua vida, no sols en el món de les idees.

Tanmateix, amb el franquisme, s'imposà una altra cultura, un altra manera de viure, un desconfiar de l'altre, la cultura del camp qui puga. Una escola per a competir, una societat per a competir i exprimir en propi benefici ("perquè ja em patit prou de fam")

I poc a poc hem deixat el carrer, i hem deixat els grups on compartíem i creàvem cultura, i ens hem tancat a casa, amb pany i reixes, i ens comuniquem amb el món a través dels mitjans audiovisuals. Una renúncia darrere un altra.

No hem avançat més enllà de l'Estat del Benestar assolit. Ningú seria capaç de negar el dret de qualsevol ciutadà de gaudir de la cultura: "Voy a gobernar para todos, me hayan votado o no". La democràcia, encara que siga en el seu estat més primitiu, ens assegura almenys aquesta conquesta. Però fins i tot, aquesta democratització de la cultura és il·lusòria, és aquell menjador muntat per ensenyar als demás, per a fer enveja, però que sols en contades ocasions hi faràs ús. Un menjador per deixar constància de la solvència econòmica, perquè encara que siga una fal·làcia, la resta sols veu el que veu, perquè s'ha de qüestionar altra cosa?. Aquesta és la proposta que se'ns fa.

De què democratització estem parlant? Quina cultura se'ns està oferint? Realment tenim bonics menjadors: *Palau de la Música, Palau de l'Òpera, Oceanogràfic, i tots els PAIs consolidats amb camps de golf inclosos, Marina d'Or i Terra mítica...* Menjadors que solem gaudir per fora, o quan hi venen visites.

En definitiva una cultura per fer enveja: "València es la envidia del mundo".

Com passar d'un Estat del Benestar a un Estat Social, deuria ser la nostra búsqueda. Un Estat Social on la política dels nostres governants passara per fomentar una cultura democràtica, on la participació en l'acció fos imprescindible per governar un territori.

De moment, amb la democràcia que tenim, assegurem que els partits polítics arriben al poder d'una manera democràtica, però no que una vegada assolit el poder, ens governen democràticament (El PP ha donat mostra suficient d'aquest fet en tots els àmbits d'actuació política). Per a una política de dretes, governar democràticament és aconseguir el poder legalment per les urnes, sense haver d'emprar la força. I si s'aconsegueix el poder, s'autoritza a emprar-lo. I ací s'acaben les raons democràtiques : "Què penses que quan governen altres, no faran el que vulguen fer?", semblen dir les seues veus. És una política de l'ara immediat: ho fem ara que podem, el demà no em toca a mi (ara és el moment d'enriquir-me, ja s'enriquirà el que vinga).

Qualsevol partit que tinga aquest camp de mires, no fa sinó política de dretes.

És més, tal i com es troba de desfigurats el teixit social, difícilment es pot construir una cultura democràtica (on les persones són les protagonistes del seu destí, de les seues solucions als problemes que hi aniran sorgint) i per coherència ètica, difícilment es pot fer una política d'esquerres.

Caldrà reconstruir el teixit social. Cal retrobar-nos en moviments socials, i aquestos entre ells, i fomentar tallers de debats sobre els problemes de cada barri, començant potser pels personals (no es forma un grup, si abans no s'han format les persones) però superant-los com a col·lectiu (és en i amb el grup com millor es forma i creix la nostra individualitat). Sols així trobarem solucions integrals a problemes específics.

Per desenvolupar una política d'esquerres es necessita una societat participativa en l'acció i en la construcció del pensament , de les idees . Qualsevol altra cosa és bufar i fer ampolles.

L'alternància de partits al govern, en aquest estat de la democràcia al nostre territori, és si fa no fa, merament anecdòtica com es deia des del moviment antiglobalització, és triar amb el vot, la manera de com vols ser cuinat, però no de si vols o no ser cuinat

Amb aquest tipus de cultura neoliberal i fatxada, en la que estem immersos, l'únic que l'esquerra ideològica pot aspirar és a obtenir els suficients vots per poder pactar amb el PSPV i arrabassar-li el poder a la dreta ideològica; però no, per a que la política que es faça siga la menys agressiva possible amb allò públic, que no s'abandone les conquestes socials assolides i poc més.

Però no es pot fer una política d'esquerres sense la participació en l'acció dels ciutadans, si no hi ha moviment social.

Doncs, no ho fem més difícil. Els que tenen vocació de governar, que hi vagen en una sola llista d'esquerres (busqueu-li vosaltres el nom), als qui votarem.

I mentre, la resta dediquem-nos a construir teixit social, amb entusiasme, denunciant tot allò que hem de denunciar, el que no ens sembla bé, dotant-nos d'arguments, de sabers. I exigir com a ciutadans als partits polítics que ens governen, que almenys no transgredisquen els límits que ens confereixen la democràcia i els drets constitucionals, perquè de moment no en tenim altra cosa.

Fem que la cultura siga democràtica quan la ciutadania més conscienciada, ix al carrer per a recordar-li al partit de torn, que la democràcia no es sostenible si es queda en una democràcia representativa i no participativa, que governar no és fer el que u vol pel fet de controlar el poder, que governar és escoltar la veu de les ciutadanes i ciutadans i més si han d'eixir al carrer perquè qui ens governa es fa el sord.

La ciutadania ix al carrer a manifestar-se quan la cosa es fica realment mal i perillosa. I són els partits polítics qui l'han d'escoltar per fer política, perquè si d'alguna cosa podem estar convençuts, és de que aquesta ciutadania no es mou per interessos personals, o econòmics, no van a viure d'aquestes mobilitzacions, i per tant són sinceres.

I fem cultura democràtica quan els barris parlen dels seus problemes i s'ajunten per trobar solucions, per pensar i actuar.

I fem cultura democràtica quan pensem en termes d'ecologia i sostenibilitat, però sobretot quan pensem junts més enllà del nosaltres, o quan el nosaltres inclou, tots els éssers vius, i a cadascú de nosaltres com un més d'eixe conjunt.

Tan de bo seria que per construir aquest teixit social, ficàrem l'entusiasme de les meues companyes al teixir un cobertor en Patchwork per a una amiga mestra que es jubila. Què precíós ha quedat! I ha estat la bellesa i l'estima les que han quedat brodades quan han entreteixit els seus bocins de tela per contar una història entre totes, la seua història, la que elles han decidit fer i contar.

31 maig de 2007.

Ismael Sanz i Vázquez